

Civilutskottets betänkande 2019/20:CU10

Bostadspolitik

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår de motionsförslag som behandlas i betänkandet. Motionsförslagen handlar bl.a. om s.k. BID-samverkan och trygghetsskapande åtgärder i utsatta områden.

I betänkandet finns en reservation (C) och två särskilda yttranden (M, SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

Cirka 90 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden.....	6
BID-samverkan m.m.	6
Motioner som bereds förenklat.....	8
Reservation	10
BID-samverkan m.m., punkt 1 (C)	10
Särskilda yttranden	11
1. BID-samverkan m.m., punkt 1 (L)	11
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 2 (M, SD, C, V, KD, L)	11
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	12
Motioner från allmänna motionstiden 2019/20	12

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **BID-samverkan m.m.**

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:3248 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 10 och 11 samt

2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 1.

Reservation (C)

2. **Motioner som bereds förenklat**

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:322 av Elsemarie Bjellqvist och Thomas Hammarberg (båda S) yrkandena 1–4,

2019/20:476 av Magnus Manhammar (S),

2019/20:516 av Mikael Larsson och Anders Åkesson (båda C) yrkande 1,

2019/20:518 av Camilla Brodin (KD),

2019/20:554 av Adam Martinen m.fl. (SD) yrkandena 25 och 26,

2019/20:563 av Anna-Caren Säterberg och Kalle Olsson (båda S),

2019/20:608 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkandena 1, 2, 18, 27, 31 och 35,

2019/20:731 av Carina Ohlsson och Elin Gustafsson (båda S),

2019/20:823 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkande 8,

2019/20:852 av Erica Nädin och Johan Andersson (båda S),

2019/20:871 av Pål Jonson (M),

2019/20:930 av Patrik Engström m.fl. (S),

2019/20:988 av Hanna Westerén (S),

2019/20:1015 av Sten Bergheden och Ann-Britt Åsebol (båda M) yrkande 2,

2019/20:1134 av Yasmine Bladelius (S),

2019/20:1390 av Ingemar Nilsson och Kristina Nilsson (båda S),

2019/20:1428 av Hanna Westerén och Heléne Björklund (båda S),

2019/20:1509 av Emma Hult och Mats Berglund (båda MP),

2019/20:1611 av Per Schöldberg m.fl. (C) yrkandena 1–3 och 5,

2019/20:1621 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 2–6, 10 och 11,

2019/20:1717 av Helena Bouveng och Mats Green (båda M),

2019/20:1979 av Arman Teimouri (L),

2019/20:2004 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD) yrkande 6,

2019/20:2077 av Lina Nordquist (L),

2019/20:2149 av Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V) yrkandena 1, 2 och 4–7,

2019/20:2302 av Linus Sköld m.fl. (S),

2019/20:2310 av Johan Andersson m.fl. (S),

2019/20:2454 av Emma Hult (MP),
2019/20:2455 av Emma Hult (MP) yrkandena 3 och 4,
2019/20:2474 av Margareta Cederfelt (M),
2019/20:2587 av Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm
(båda M) yrkandena 1 och 2,
2019/20:2659 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 4,
2019/20:2802 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkandena 1, 9 och 10,
2019/20:2826 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkandena 9, 10 och 12,
2019/20:2831 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 14,
2019/20:2833 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 34,
2019/20:2850 av Jonas Eriksson och Emma Hult (båda MP) yrkande 3,
2019/20:3140 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD)
yrkande 2,
2019/20:3187 av Kadir Kasirga m.fl. (S),
2019/20:3243 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkandena 13, 20, 21, 33 och
61,
2019/20:3248 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 9,
2019/20:3264 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 6,
2019/20:3266 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkandena 22 och 26,
2019/20:3283 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S),
2019/20:3355 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M) yrkandena 1, 25, 35, 36,
40 och 43 samt
2019/20:3360 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkandena 23 och 25.

Stockholm den 23 april 2020

På civilutskottets vägnar

Larry Söder

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Larry Söder (KD), Martina Johansson (C), Jon Thorbjörnson (V), Malin Danielsson (L), Josefin Malmqvist (M), Lotta Olsson (M), Niklas Wykman (M), Alexandra Völker (S), Anna Vikström (S), Annelie Karlsson (S), Ingela Nylund Watz (S), Jörgen Hellman (S), Karolina Skog (MP), David Lång (SD), Mattias Bäckström Johansson (SD) och Tobias Andersson (SD).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 90 motionsyrkanden med bostadspolitisk inriktning från allmänna motionstiden 2019/20. Av dessa behandlas ca 85 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Motionsyrkandena finns i bilagan.

Utskottets överväganden

BID-samverkan m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. BID-samverkan.
Jämför reservationen (C) och särskilt yttrande 1 (L).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:3248 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning för att ta fram en lagstiftning för att reglera s.k. BID-samarbeten (Business Improvement Districts). Motionärerna hänvisar till att BID är en internationellt etablerad metod för samverkan mellan privata och offentliga aktörer. I yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda hur staten och ett antal kommuner kan ingå överenskommelser om långsiktiga insatser i utsatta områden för att vända utvecklingen i fler områden.

I kommittémotion 2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör vidta åtgärder för att vända utvecklingen i utanförskapsområden. Motionärerna anför att det krävs flera samverkande insatser för att göra ett område tryggt och attraktivt. Bland annat bör resurser avsättas för att skapa BID-samarbeten som förenar näringsidkare och polis i gemensamma kontinuerliga satsningar för att skapa en trygg och attraktiv offentlig miljö.

Allmänt om BID-samverkan

Business Improvement Districts (BID) är en internationell term som ännu saknar en allmänt vedertagen svensk motsvarighet och som innebär att fastighetsägare tillsammans med boende och offentliga aktörer försöker lyfta ett område genom investeringar i den offentliga miljön, i fastigheter och i trygghetsskapande åtgärder. Syftet är att skapa trygga och attraktiva offentliga platser och bostadsområden.

I Sverige finns ingen särskild lagstiftning som reglerar samverkan enligt BID-modellen. De BID-inspirerade samverkansprojekt som finns i Sverige bygger på frivilligt medlemskap och drivs ofta som en ideell förening. Projekten finansieras av medlemmarna själva som betalar en avgift baserat på storleken på fastighetsinnehav i området. Det förekommer även att kommuner går in och delfinansierar olika satsningar på fysiska åtgärder. Modellen har främst använts av centrumföreningar, för externa köpcentrum och för platsutveckling.

BID-samverkan i regeringens brottsförebyggande program

I regeringens skrivelse Tillsammans mot brott – Ett nationellt brottsförebyggande program som presenterades i mars 2017 (skr. 2016/17:126) konstateras att lokala varianter av BID-inspirerad samverkan har växt fram på några håll i Sverige. Enligt regeringen bidrar samverkansmodellen till ökad trygghet och attraktionskraft för företag och en ökad livskvalitet i stort. I skrivelsen anges bl.a. att regeringen ska verka för att stötta samverkan mellan privata och offentliga aktörer som vill samverka kring lokala trygghetsfrågor.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade och avstyrkte våren 2018 motionsyrkanden om bl.a. reglering av BID-samarbeten i betänkande 2017/18:CU16. Utskottet hänvisade till att en särskild reglering av samverkansmodellen inte nödvändigtvis innebär förbättringar i förhållande till samarbeten som bedrivs under frivilliga former. Utskottet ville inte heller lyfta fram en särskild samverkansmodell framför andra. Riksdagen följde utskottets förslag.

Rapport från Boverket

I september 2019 lämnade Boverket rapporten Brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv och åtgärder i samhällsbyggnadsprocessen (rapport 2019:20). I rapporten har Boverket samlat kunskaps- och diskussionsunderlag om brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv i den fysiska miljön. Syftet med rapporten är att ge en överblick över kunskapsläget och lyfta fram goda exempel på samverkansmodeller, metodik och fysiska åtgärder för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

Exempel på BID-inspirerad samverkan som Boverket lyfter fram är Fastighetsägare i Järva, som i över tio år har arbetat med olika gemensamma satsningar för att komma till rätta med områdets utmaningar, däribland trygghetsfrågan. Ett annat exempel på BID-inspirerad samverkan är Gårdstensmodellen i Gårdsten, centrala Hisingen i Göteborg, Skärholmen och Rågsved i Stockholm samt södra Sofielund i Malmö.

Ytterligare en samverkansmodell som Boverket uppmärksammar är Effektiv samordning för trygghet (EST). Metoden har utvecklats vid Örebro universitet i samarbete med Örebro kommun, lokalpolisområdet i Örebro och Örebro Bostäder AB. Målet med metoden är att minska och förebygga otrygghet i det offentliga rummet genom tidiga insatser. Metoden innebär att medverkande parter, dvs. polis, kommun, kommunala bostadsbolag och andra kommunala fastighetsbolag, träffas regelbundet för att skapa sig en gemensam lägesbild av otryggheten i ett avgränsat geografiskt område. Utifrån den gemensamma lägesbildens fattas beslut om samordnade åtgärder och insatser. Insatserna följs upp regelbundet så att parterna kan avgöra om insatserna ska fortsätta, utökas, bytas ut eller avslutas. Under 2019 var det minst sju

kommuner som uppgav att de följer mallen för EST-samarbetet. Ytterligare 50 kommuner uppgav att de arbetar efter metoden.

Justitie- och migrationsministerns svar vid riksdagens frågestund

Under frågestunden i riksdagen den 5 mars 2020 svarade justitie- och migrationsminister Morgan Johansson på en fråga om hur regeringen ser på användandet av modellen för BID-samverkan i det brottsförebyggande arbetet och om regeringen är beredd att stödja och sprida samverkansmodellen till fler områden.

Ministern anförde bl.a. att BID-samverkan är ett bra sätt att samla hela samhället mot kriminalitet och påminde om att regeringen lyfter fram just BID-samverkansmodellen i det nationella brottsförebyggande programmet, Tillsammans mot brott. Han uppgav vidare att regeringen verkar för att sprida goda exempel.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på olika former av samverkan mellan privata och offentliga aktörer som syftar till att skapa trygga och attraktiva offentliga platser och bostadsområden. Som redovisats ovan finns ett antal exempel på samverkansprojekt runt om i landet där samordnade insatser har bidragit till en positiv områdesutveckling. För utskottet är det angeläget att regeringen, inom ramen för det brottsförebyggande arbetet, fortsätter att verka för att frivilliga samarbetsformer utvecklas och sprids.

Utskottet anser, i likhet med tidigare ställningstagande, att det inte finns behov av att närmare reglera samarbetsformerna för BID-samarbeten. Det finns inte heller skäl att vidta några andra åtgärder med anledning av vad som anförs i motionerna. Motionsyrkandena bör därmed avslås.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.
Jämför särskilt yttrande 2 (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets ställningstagande

I motioner från allmänna motionstiden 2019/20 har det väckts förslag som handlar bl.a. om åtgärder på bostadsmarknaden, kommunernas bostadsförsörjningsansvar, bostäder för äldre, finansiering av bostadsbyggande, bostadspolitiska utredningar, hyresvärdars krav på blivande hyresgäster, kommunal bostadsförmedling, allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag,

översyn av redovisningsregler, studentbostäder, åtgärder för fler jourlägenheter och skyddade boenden, planering för ökad trygghet samt innovativt, miljövänligt och hållbart byggande. Motsvarande eller i allt väsentligt motsvarande motionsförslag har utskottet behandlat tidigare under valperioden. Detta har gjorts i betänkande 2018/19:CU11. Riksdagen har i enlighet med utskottets förslag avslagit motionsyrkandena. Utskottet står fast vid sina senaste ställningstaganden, och det finns inte heller några andra skäl att åter behandla motionerna i vanlig ordning. Motionerna avstyrks därför.

Reservation

BID-samverkan m.m., punkt 1 (C)

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:3248 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 10 och 11, båda i denna del, och

2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Den grova brottsligheten och ungdomsbrottsligheten skapar otrygghet runtom i landet, särskilt i vissa utsatta områden. För att vända utvecklingen i utsatta områden måste fler aktörer involveras i det brottsförebyggande arbetet. BID-samarbeten har uppvisat goda resultat vad gäller minskad brottslighet och ökad trygghet både i Sverige och internationellt. Regeringen bör därför tillsätta en utredning som tittar närmare på om och hur lagstiftningen skulle kunna ändras för att möjliggöra för fler och bättre fungerande BID-samarbeten.

För att insatserna i utanförskapsområden ska vara framgångsrika måste de vara långsiktiga. Regeringen bör därför avsätta resurser till BID-samarbeten mellan privata och offentliga aktörer som möjliggör kontinuerliga insatser över tid.

Det är också viktigt att ta till vara goda exempel och erfarenheter från områden där man lyckats vända en negativ utveckling. Det kan exempelvis göras genom ett program där insatser och åtgärder som varit framgångsrika ingår. Regeringen bör ta initiativ till att ta fram ett sådant program. Regeringen bör också vidta åtgärder för att underlätta för BID-samarbeten och sprida kunskapen om BID.

Vidare bör regeringen se över möjligheterna för staten att ingå överenskommelser med kommuner om långsiktiga satsningar och åtgärder i vissa utsatta områden.

Vad som anförts ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

Särskilda yttranden

1. **BID-samverkan m.m., punkt 1 (L)**

Malin Danielsson (L) anför:

Många utsatta områden har under årens lopp blivit föremål för otaliga kortsiktiga projekt och tillfälliga satsningar. När pengarna tar slut avvecklas projekten och satsningarna rinner ut i sanden. Det finns av förståeliga skäl en utbredd projektrötthet bland de boende i de här områdena. För att långsiktigt lyfta utsatta områden och vända en negativ utveckling krävs både långsiktighet och uthållighet. Erfarenheter från BID-samarbeten i Sverige visar att modellen framgångsrikt kan användas för att åstadkomma långsiktiga förbättringar i utsatta områden. Fler BID-inspirerade pilotverksamheter borde därför skapas i utanförskapsområden. Vidare skulle den praktiska användningen av BID-samarbeten underlättas med ett juridiskt ramverk som tydligt reglerar formerna och ansvarsfördelningen mellan de aktörer som ingår i samarbetet.

Frågan är viktig för mig och mitt parti, och vi avser att driva den i ett annat sammanhang.

2. **Motioner som bereds förenklad, punkt 2 (M, SD, C, V, KD, L)**

Larry Söder (KD), Martina Johansson (C), Jon Thorbjörnson (V), Malin Danielsson (L), Josefin Malmqvist (M), Lotta Olsson (M), Niklas Wykman (M), David Lång (SD), Mattias Bäckström Johansson (SD) och Tobias Andersson (SD) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt vissa motionsförslag. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som i förekommande fall har gjorts av företrädare för våra respektive partier i motsvarande frågor i betänkande 2018/19:CU11. I vissa fall har ställningstagandena gjorts ihop med företrädare för andra partier.

Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att på nytt ge uttryck för avvikande uppfattningar i en reservation.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:322 av Elsemarie Bjellqvist och Thomas Hammarberg (båda S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att särskilt studera hur seniorers boende i blandade miljöer kan möjliggöras och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en tillgänglighetsinventering av bostäder för äldre och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att särskilt studera förutsättningarna för tredimensionell fastighetsbildning vid påbyggnad och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att särskilt studera tillbyggnad av hiss, ytterligare våningar och generationsblandat boende i olika upplåtelseformer i ordinarie bostadsbestånd och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:476 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att vidta åtgärder för att stävja den rådande bostadsbristen för studenterna och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:516 av Mikael Larsson och Anders Åkesson (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om byggnormer och lagstiftning för att med inriktade reformer ge ökat inflytande till den enskilda individen att förbättra sin boendesituation genom en egen arbetsinsats och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:518 av Camilla Brodin (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erkänna att trä är ett klimatsmart alternativ och ett utmärkt substitut till andra byggmaterial i byggandet av våra framtida utemiljöer och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:554 av Adam Marttinen m.fl. (SD):

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om säkrare och tryggare områden med ökad polisiär närvaro och tillkännager detta för regeringen.

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell handlingsplan för kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:563 av Anna-Caren Säterberg och Kalle Olsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att öka andelen byggande i trä och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:608 av Roger Hedlund m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell handlingsplan för otrygga områden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad trygghet i förorterna och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bostadsfinansiering och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad konkurrens på byggmarknaden och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en bostads- och infrastrukturberedning och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera markanvisningar för studentbostäder och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:731 av Carina Ohlsson och Elin Gustafsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ta fram speciella förturssystem och hyresgarantier för våldsutsatta kvinnor och deras barn och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:823 av Richard Jomshof m.fl. (SD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell handlingsplan för kommuner för att identifiera otrygga områden och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:852 av Erica Nådin och Johan Andersson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om modulhus för äldreboenden och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:871 av Pål Jonson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över problemet att produktionskostnaden ofta är högre än marknadsvärdet för hus på landsbygden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:930 av Patrik Engström m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat bostadsbyggande i trä och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:988 av Hanna Westerén (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att särskilt värna utsatta grupperns rätt till bostad och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1015 av Sten Bergheden och Ann-Britt Åsebol (båda M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en parlamentarisk utredning för en bred och förutsättningslös översyn av regler, lagar och skatter inom bostadspolitiken och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1134 av Yasmine Bladelius (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en social bostadspolitik och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1390 av Ingemar Nilsson och Kristina Nilsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat bostadsbyggande i trä och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1428 av Hanna Westerén och Heléne Björklund (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur regelverket kan ändras för att förenkla byggandet av hyresrätter på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1509 av Emma Hult och Mats Berglund (båda MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vilka åtgärder som behövs för att öka träbyggandet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1611 av Per Schöldberg m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erkänna fördelarna med ett byggande som är bioekonomiskt motiverat och

- uppmuntrar till en ökad byggnation med trä och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att livscykelanalyser enligt LCA bör användas för att verifiera en byggnads klimat- och miljöpåverkan under byggtiden och tillkännager detta för regeringen.
  3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att livscykelanalyser enligt LCA bör användas för att verifiera en byggnads energipåverkan under byggtiden och tillkännager detta för regeringen.
  5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja cirkulär ekonomi inom nybyggnad och renovering och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1621 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en bostadssocial utredning med uppdrag att dels undersöka situationen på bostadsmarknaden vad gäller bostadsbrist, bostadsjämlighet och segregation, dels lämna förslag på åtgärder som garanterar alla medborgare en bostad oavsett inkomst, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör införa statliga topplån för nyproduktion av hyresrätter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en åtgärdsplan och tidsplan för en mer jämlig balans mellan hyresrätt och bostadsrätt och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att dels studera Wienmodellen med fokus på finansieringen av nyproduktion av hyresrätter, dels föreslå hur modellen skulle kunna tillämpas i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över hur ett statligt byggbolag med uppgift att bygga lägenheter, främst hyresrätter, som alla ska ha råd att efterfråga kan upprättas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen årligen bör lämna en skrivelse till riksdagen där regeringens nationella bostadsförsörjningsplan fastslås samt vid obalans mellan utbud och efterfrågan presentera en handlingsplan och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nedskrivningsreglerna behöver förändras så att fler hyresbostäder byggs i landsbygdskommuner och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1717 av Helena Bouveng och Mats Green (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att underlätta ett ökat trähusbyggande och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1979 av Arman Teimouri (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell strategi för att öka användande av träprodukter i byggandet av våra offentliga utemiljöer i våra städer och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2004 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en modern egnahemsrörelse och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2077 av Lina Nordquist (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra 1 § lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag, så att kommunala bostadsbolag ges ett uppdrag att prioritera den som fått skyddat boende till följd av hot, våld och övergrepp, och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2149 av Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör finnas minst ett allmännyttigt bostadsbolag i varje kommun och att regeringen bör återkomma med förslag kring hur detta ska genomföras och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas ett förfarande där det krävs tillstånd från länsstyrelsen vid försäljning av bostäder ägda av kommunala bolag och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag bör ändras så att begreppet ”affärsmässiga principer” utgår och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla kommuner ska vara skyldiga att i egen regi, eller genom regional samverkan, tillhandahålla en bostadsförmedling som genom transparenta regler förmedlar de flesta såväl allmännyttiga som privata lägenheter och tillkännager detta för regeringen.

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas ett krav på privata fastighetsägare att fördela 80 procent av sitt bostadsbestånd, såväl lediga som nybyggda lägenheter, genom en kommunal eller regional bostadsförmedling och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett lagförslag som innebär att hyresvärdar, såväl privata som allmännyttiga, inte ska kunna ställa orimligt höga inkomstkrav som exkluderar stora grupper av människor vid uthyrning av bostäder och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2302 av Linus Sköld m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur tillgången till kapital och krediter kan ökas för människor som bor glest, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:2310 av Johan Andersson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för stimulansåtgärder för ökat bostadsbyggande i trä och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2454 av Emma Hult (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja initiativ till mer återbruk av byggmaterial och samtidigt sänka kostnader för nyproduktion och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2455 av Emma Hult (MP):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta nödvändiga åtgärder för att se till att fler har råd att efterfråga de bostäder som byggs och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla kommuner måste ta sitt bostadsförsörjningsansvar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2474 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppnå en bättre fungerande bostadsmarknad och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2587 av Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmuntra fler kommuner att arbeta långsiktigt med bostäder för seniorer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett tillägg i bostadsförsörjningslagen om att socialnämnden ska medverka i planeringen av bostadsförsörjningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2659 av Louise Meijer m.fl. (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att använda livscykelanalys vid nybyggnation av bostäder för klimatsmart byggande och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2802 av Robert Hannah m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en strategi för omvandlingar i utsatta områden dominerade av hyresrätter och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om studentlägenheter och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lägenheter för årsrika och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2826 av Johan Pehrson m.fl. (L):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillgången på jourlägenheter och skyddade boenden och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skyddade boenden för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förtydligad lagstiftning om kommunernas ansvar för jourlägenheter och skyddade boenden och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2831 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till breda samtal för att nå en blocköverskridande bostadspolitisk reform och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2833 av Ulf KristerSSon m.fl. (M):

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta ett helhetsgrepp om bostadspolitiken och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2850 av Jonas Eriksson och Emma Hult (båda MP):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur kommunernas ansvar för att tillhandahålla långsiktiga boendelösningar för barnfamiljer kan stärkas lagstiftningsmässigt och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3140 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om småhusrörelsen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3187 av Kadir Kasirga m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till ett statligt och kommunalt ansvarstagande för att förbättra de våldsutsatta kvinnors situation på bostadsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3243 av Larry Söder m.fl. (KD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge länsstyrelserna i uppdrag att peka ut områden för nya stadsdelar och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en modell för sanktionsavgifter gentemot kommuner som inte uppfyller sina planeringstal för bostadsbebyggelse, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att inrätta en fond för anpassning av bostäder efter funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ytterligare underlätta för byggande i områden där betalningsförmåga finns men där traditionell bankfinansiering är svår att ordna och tillkännager detta för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta byggande på landsbygden genom att ändra reglerna för avskrivningar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3248 av Johan Hedin m.fl. (C):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om brottsförebyggande perspektiv i samhällsplaneringen och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ny lagstiftning för att reglera BID-samarbeten och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samverkan mellan stat och kommun i brottsförebyggande syfte och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3264 av Kristina Yngwe m.fl. (C):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner ska främja hållbart byggande samt ta hänsyn till klimatpåverkan från byggnadens livscykel vid nybyggnation och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vända utvecklingen i utanförskapsområdena och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3266 av Ola Johansson m.fl. (C):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en modell för en modern social bostadspolitik och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om byggande i trä samt forskning och innovation kring val av byggmaterial och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3283 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bostadsbristen i Västsverige och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3355 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genom regleringsbrev och instruktioner ombesörja att myndigheterna bidrar till att fler bostäder byggs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra åt Konkurrensverket att utreda bostadsbyggandet och tillkännager detta för regeringen.

35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda bostadsföretagens användning av inkomstdiskriminerande uthyrningspolicier och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetet för att motverka diskriminering på bostadsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av marktillgången nära universitetet och högskolorna för att kunna bygga fler bostäder och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda de sociala effekterna av den byggda miljön och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3360 av Gulan Avcı m.fl. (L):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bostadssegregation och vikten av mer blandande boendeformer även i utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner bör ge sina bostadsbolag befogenhet att bli byggherre för projekt där nya bostadsrättsfastigheter eller ägarlägenheter byggs i utsatta områden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.